

КӨРКЕМ МӘДЕНИЕТ НЕГІЗІНДЕ БОЛАШАҚ БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ МҰҒАЛІМДЕРІН ДАЙЫНДАУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Болат ӘБДІКӘРІМҰЛЫ

**С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің
профессоры, педагогика ғылымдарының докторы**

Таттігүл Какенқызы САМҰРАТОВА

**Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты**

Қазақстан Республикасының президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Мәдени-мұра» бағдарламасындағы мақсаттың бірі – «халықтың орасан мол мәдени мұрасын, соның ішінде осы заманғы ұлттық мәдениетін, фольклорын, дәстүрлері мен салттарын зерделеудің біртұтас жүйесін жасау». Өйткені кәсіби маманға ұлттық мәдениет пен дәстүрлердің негіздерін менгергенде ғана жалпы адамзаттық мұраларды игеріп, дүниеге көзқарасы, озық ойлау жүйесі көркем мәдениетте қалыптасатыны анық.

Көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындаудың жүйесінің мақсаты мен міндеттері, ұйымдастыру ұстапшыларды мен бағыттарын анықтайтын негізгі күжат тұжырымдама болып табылады. Осы тұрғыда «Көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау» атты тұжырымдама дайындалды. Аталған тұжырымдама «Қазақстан - 2030» стратегиясына, «Білім» мемлекеттік бағдарламасына, «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту», «Этномәдени білім беру», «Тәлім-тәрбие» тұжырымдамаларына «Қазақстан Республикасының Білім туралы» және «Қазақстан Республикасының Мәдениет туралы» заңдарына, 050107 – бакалавриат - Бейнелеу өнері және сыйзу мамандығына арналған жоғары кәсіби білім беру стандартына негізделіп әзірленді.

Тұжырымдаманың мақсаты – көркем мәдениет негізінде дайындау жүйесінің мазмұны мен дамуы және негізгі оның бағыттарын анықтау

Осы мақсатқа негізделген көркем мәдени білім беру міндеттері төмендегідей мазмұнды құрайды: «адам - қоғам - табиғат - көркем мәдениет» жүйесіне негізделген жаңаша ойлау қабілетін тудыру, өнертану заңдылықтарындағы күрделі мәселелерді шешудегі интеллектуалдық қабілетін дамыту, әлемнің көркемдік бейнесін терең зерттеуді қамтамасыз ету, тұлғаның рухани және материалдық қажеттіліктерінде көркем құндылық бағыттылықтарын, практикалық іс-әрекетке белсенділігін арттыру, көркем мәдени шығармашылықты қамтамасыз ететін болашақ мамандық көсіби білім, іскерлік, дағдыларын сипаттайтын интегративті білім беру, өнер туындыларын көркемдік талдауға үрету.

Бұл тұжырымдаманы дайындау жаңа технологияларды пайдалана отырып, жоғары кәсіптік білім беру жүйесін жетілдіру ісіне біртұтас жүйелілік көзқарасты қалыптастыру болып табылады. Ол үшін мынағай жұмыстар атқарылуы тиіс: көркем мәдениетті қалыптастыруда бірегей мемлекеттік бағдарламаның болуы және оны жүзеге асыру оқу процесіне жаңа технологияларды енгізу және тиімді пайдалану; баспадан шылқан лицензиялық бағдарламарды пайдалану, қажет бағдарламаларды жасау; оқу процесіне қолданылатын электрондық оқу құралдары мен оқу әдістемелік құралдарды пайдалану, көркем мәдениетті қалыптастыруда мамандық бойынша мемлекеттік бағдарламалар, білім стандарттарына өзгерістер енгізу.

Жүзеге асыруға бағдарланған Тұжырымдаманың құрылымы мыналарды қамтиды: көркем мәдени білім беруде бейнелеу өнері мамандарын даярлаудың әдіснамалық негізделуі; бейнелеу өнері мамандығы бойынша мемлекеттік бағдарламалар, білім стандарты және оларды жүзеге асыру; мамандық бойынша даярлаудың білімдік кәсіптік бағдарламасының негізгі міндеттері, бейнелеу өнерінен оқыту бағдарламаларының әдіснамалық негізделуі және саралалуы көркем мәдениетте бейнелеу өнері ерекшеліктерін пайдалану және оны маман даярлауда қолдану шарттары; білім беруде көркем мәдениет бойынша студенттерді даярлаудың тұжырымдамасын жүзеге асыру шаралары; ағымдағы жағдай және көркем мәдени білім берудің дидактикалық принциптері: іске асырудан күтілетін нәтижелер; іске асырудың кезеңдері.

Бұл тұжырымдама көркем мәдениет негізіндерінен білім беру саласында болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындауды дамыту мәселесін қарастыратын құжат болып табылады:

1 Білім беруде бейнелеу өнері мамандарын даярлаудың әдіснамалық негізделуі.

Көркем мәдениет негізінде дайындаудың басты мақсаты – көркем өнер саласында ежелгі ескерткіштер тарихын, ондағы символдық бейнелердің мазмұнын, тарихи архитектуралық мен ескерткіштер, бейнелеу өнердегі өмір шындығы, қолданбалы дәстүрлі өнердегі халықтылық, басқа да этномәдени ерекшеліктерді анықтау.

Білім беру саласы бойынша бейнелеу өнері мамандарын көркем мәдениет негізінде дайындау ғылыми, философиялық, үйымдастырушылық, әлеуметтік, педагогикалық түргыдан камтамасыздандыратын мемлекеттік саясат болуы керек.

Білім беруде бейнелеу өнері мамандар біліктілігін жетілдірудің сипаттамалары: көркем мәдениет саласында ғылыми зерттеулер жүргізе білу мүмкіндігін дамыту; өз білімін бағалау мен жаңа білім жинақтау қабілеті және маманың өнер, бейнелеу өнерінің даму кезеңіндегі мәдени ерекшеліктерді сарапап, оны іс-әрекетте, тәжирибеде қолдануға дағылануы; қазіргі мәдени жаңалықтарды кәсіби қолдана білуге үрлену; жаңа технологияларды қолдана отырып, өз еңбегін ғылыми негізде үйымдастыру,

Аталған талаптарды жаңа технологиялардың үшін қоғам талабына сай маман: көркем мәдени құбылыстағы әлем бейнесі жөнінде; адам өмірінің мәні мен мағынасы жөнінде; көркемдік іс-әрекеттің тәсілдері мен нәтижелері және оны педагогикалық тәжірибеге кіргізу дің әдістемесі жөнінде хабардар болуы; көркем мәдениет және этномәдени саладағы негізгі ілімдерді және олардың мамандықта бейімделген әдістемесінің принциптерін; көркем білімді менгеру психологиясын, шығармашылықтың дамуы мен өнерді қабылдау машинындағы; коршаған болмысты тану әдістемесінің ерекшеліктерін, көркемдік іс-әрекет тәсілдерін білуі; әр түрлі көркем мәдени жүйенің даму тарихы мен теориясы бойынша білімін өзінің бейнелеу шығармашылығы мен педагогикалық іс-әрекеттің пайдалана білуді; бейнелеу және әдістемелік аспекттіде теориялық және тәжірибиелік деңгейде көркем шығармашылық деңгейлерді шешу; окушылардың көркем мәдени ойлауы мен қиялын, талғамы мен қабілеттің қалыптастыру, көркем мәдени құбылыстар мен халықтық дәстүрлерге көркемдік қатынас

орнатуды; көркем шығармалардың мазмұнын талдау, суретшінің бейнеленуші, айқындаушы тәсілдерін пайдалануы, олардың идеялық шығармашылық ізденістерін үйімдастыра алуы; оқытудың көркем шығармашылық іс-әрекетін жетілдірудің әр түрлі формалары мен әдістерін; мәдениеттің әр түрлі даму кезеңдеріндегі қоғамдық өмірдің әлеуметтік-экономикалық және саяси құбылыстарын ғылыми тәсілмен талдай білуінен дағдысы болуы; көркем мәдени және педагогикалық-шығармашылық қызметте бейнелеу өнері және сизу саласын жетік білуі керек:

Бейнелеу өнері және сизу мамандығы бойынша студенттер келесі қызмет түрлерін орындаі алулары керек: әр түрлі оку орындарында оқытушылық; мәдени-ағарту салаларында дәрістер, мұражай, галереяларда сәулет және ұлттық мәдениет ескерткіштеріне талдау жүргізу, саяхаттар үйімдастыру; көркем өндіріс орындарында жобалау-дизайнерлік жұмыстарын жүргізу.

Жоғары оку орындарындағы ғылыми-зерттеу институттарының ізденіс топтарында өз бетінше қызмет атқаруы тиіс. Негізгі білім беру саласында көркем мәдениетті ендіру, сонымен бірге жоғары және жалпы білім беретін орта мектептер қызметтерімен байланыста болуы керек.

2 Бейнелеу өнері мамандығы бойынша мемлекеттік бағдарламалар, білім стандарты, типтік бағдарламалар және оларды жүзеге асыру.

«Мәдени мұра» бағдарламасы міндеттерінің бірі: «Жаңа да жүйеленген білім ғылыми-педагогикалық айналымға қосылуы үшін, яғни монографиялар мен ғылыми басылымдардың тақырыбы ғана болып қоймай, жоғары және орта мектептің оқулықтары мен оку бағдарламаларына енүі үшін жұмыс атқару айрықша маңызды» [1].

Осы мақсат, міндетті жүзеге асыру үшін КР білім және ғылым министрлігінің Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім беру академиясы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 09.07.2010 жылғы № 367 бұйрығымен бекітілген) [2] мен жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өнер» (отандық, шетел және заманауи мәдениет) атты типтік оку жоспары (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 09.07.2010 жылғы №367 бұйрығымен бекітілген) құрастырылды [3]. Сондай-ақ,

«Көркем мәдениет тарихы» атты электоронды [4] және «Бейнелеу өнері тарихы» атты окулықтар мен тағы басқа оку-әдістемелік құралдар дайындалды [5].

3 Мамандық бойынша даярлаудың білімдік кәсіптік бағдарламасының негізгі міндеттері.

Білім беруде бейнелеу өнері мамандарын дайындау кәсіптік білім бағдарламаларының негізгі міндеттерінің орындалу жағдайларын қамтамасыз ету үшін: бейнелеу өнеріне сәйкес кәсіптік компоненттік, толық және сапалы кәсіптік білім беру; адамға, қоғамға, қоршаған ортаға, ойлау мәдениеті мен өз шығармашылық еңбегін ғылыми негізде ұйымдастыра білу қатынастарын реттейтін, мәдени-ізгілендіру, этикалық және эстетикалық нормаларды менгеру, жаңа білім беру; студенттердің жеке білім бағдарламаларын таңдауына жағдай жасау; жоғары кәсіптік білімнің келесі сатылары бойынша білімді жалғастыруын ұйымдастыру.

4 Көркем мәдениетті оқыту бағдарламаларының әдіснамалық негізделуі және сарапталуы.

Болашақ маман дайындауда білім бағдарламаларына өзгерістер енгізілді. Жаңа педагогикалық технологиялар пәндер интеграциясының негізі болды.

Көркем мәдениет негіздерімен оқыту бағдарламаларының толықтырудың негізгі принциптері: мамандардың даярлық деңгейін көтеру; оқу мазмұнын қоғамдық практикаға қажет оқытудың көптүрлі құралдары мен формаларына бағытталуы тиіс.

Онда төмендегі білім, іскерлік дағдылары іске асырылады: мамандық пәндерінің мәнін, оның мазмұнын құрайтын іс-әрекет тәсілдерінің ерекшеліктері; педагогикалық, шығармашылық, бейнелеу процестерінің құрылымы, осы процестердің теориялық негіздері, мәнерлік құрал-тәсілдері; таңдаған саладағы көркемдік тәжірибелің қазіргі даму қағидасы; таңдалған салаларда студенттердің көркем шығармашылық қабілеттің, көркем көзқарасы мен байымдауын және баға беруін дамыту әдістемесі; көркем мәдени шығармашылық қызметте мамандандыру салалары бойынша бейнелеу өнері мен сыйзу негіздерін оқыту.

5 Көркем мәдениет ерекшеліктерін пайдалану және оны маман даярлауда қолдану шарттары.

Көркем мәдениетті оқыту үшін оның әр кезеңдегі бейнелеу өнерінің көркемдік қалыптасуын жинаудың, олардың мәдени

ерекшеліктерін зерттеудің маңызы ерекше. Мәдениетті сақтаушы, әрі көркем шығармашылықты келер үрпаққа жеткізуші басты құрал – көркем мәдени білім екені анық. Бұл қоғамның парасаттылық негізін ғана емес, сонымен қатар көркемділіктің негізін қалайтын шығармашылықтың негізгі саласы. Бейнелеу өнерін үйрену және дамыту арқылы адам өзінің көркем мәдениетке деген қажеттілігін етейді.

Мұғалімдерді даярлаудың сапасы бейнелеу өнерін терең менгеру мен ғылымды байланыстыру негізінде арттырылуы тиіс. Бұл мақсатқа жеке тұлғаның қабілетінің сұранысына сай жауап берे алатындағы білім беру мен өнерді үйрету бағдарламасының әр түрлілігі, өнерді үйрету мен ғылымды байланыстыру көркем мәдениеттің қажетіне сәйкес болашақ мамандардың біліктілігі мен шеберлігін көтеру ісін көсіби білім беруде жағдай туғызы арқылы қол жеткізеді.

Жоғары көсіби білікті мамандарды даярлау, көркем мәдениеттің қалыптасуы мен даму жолдарын зерттеу бүгінгі күннің маңызды мәселелерінің бірі.

6 Көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындаудың тұжырымдамасын жүзеге асыру шаралары.

Ағымдағы жағдай және көркем мәдени білім берудің тежейтін факторлар: білім беру сапасын бағалауда объективтілікті қамтамасыз етпейтін рәсімдердің басымдылығы; білім беру жүйесінің құрылымы мен мазмұнында бейнелеу өнеріне негізгі пән ретінде көңіл бөлінбеуі; бейнелеу өнері мұғалімдерінің дәрежесінің төмендігі, таңдаулы кадрлардың тұрақтамауы; білім беру қызметтерінің нарығында сұраныс пен ұсыныстың ғылыми негізделген ұзак мерзімді болжамының болмауы; көркем мәдениет саласынан әдістемелік әдебиеттердің болмауы; педагог-суретші, ғылыми-педагог кадрларының шеберлерін қайта даярлау және біліктілігін арттыру жүйесінің нашар дамуы.

Болашақ үрпаққа білім беру мен тәрбиелеу саласын жетілдіру, дамуы жоғары елдердің озық тәжірибесіне сәйкес мамандарды даярлау жонінде шаралар қолдануды қажет етеді

Іске асырудың кезеңдері

Мемлекеттің «Ұлттық тарих жылы», «Мәдениетті қолдау жылы» деп, әр жылда мәдениетті сақтаап, қайта жаңғыртып, дамытуға улес қосылып келеді. Соның бір жалғасы «Мәдени мұра» бағдарламасында мәдениетке деген мемлекеттік көзқарастың соны

стратегиялық ұстанымы айқындалғандықтан және болашақ үрпаққа мәдени мұраны көркем мәдениет негізінде насиҳаттау, сол арқылы бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау біздің зерттеуіміздің көкейкестілігіне қатысы барлығын ескере отырып, төмендегідей бірнеше шарттарды ұсынамыз, атап айтқанда: көркем мәдени білім беру жүйесіндегі үздіксіз білім беруде мемлекеттік стандарт пен оку бағдарламаларын байланыстыра отырып толықтырулар енгізу; жоғары оку орындарында оқытын студенттерге жалпы білімнің бір бөлігі ретінде дәстүрлі пәндермен бірлесіп немесе жекеше (арнайы, үйірмелерде) жүргізілу арқылы көркем мәдениет туралы білім беруді жолға қою; қазақстанның мәдени байлығын сақтауға, болашақ үрпақтарға жеткізуге, рухани-мәдени таным арқылы көркем мәдениет ескерткіштерін орта, жоғары, жоғарыдан кейінгі білім беру саласында дамыту; интернеттің көмегімен студенттердің қашықтан білім алушын жүзеге асыру(қазақ тілінде электронды оқу-әдістемелік құралдар дайындау); тұжырымдамаға сәйкес болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін көркем мәдениет негізінде дайындауды ұйымдастыру.

Аталған тұжырымдаманы жүзеге асыру кезеңдеріне тоқталатын болсақ, көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау, біріншіден оларға педагогикалық циклдағы пәндердің мазмұнын менгеру негізінде жүзеге асырылады. Көркем мәдениет мүмкіндіктері арқылы бейнелеу өнері мамандығында студенттермен жұмыс жасау формалары: I курс: әр түрлі стиль мен бағыттағы бейнелеу өнері шығармаларын стилистикалық мазмұнына талдаудағы көркем мәдени критерийлерін қамту. II курс: көркем мәдениет туындыларын талдау. III курс: көркем мәдениет мәселелері мен тарихи ерекшеліктерін педагогикалық практикада жүзеге асыру; IV курс: көркем мәдениетті насиҳаттауда жинақтаған әдіс-тәсілдерді дипломдық жұмыстарда қолдану.

Бейнелеу өнері көркем мәдениет негізі және мәдени мұраны насиҳаттаушы қуралдың бірі болғандықтан, ол туралы түсінік студенттерде бірінші курстан бастап қалыптасып, төртінші курста аяқталуы керек деп ойлаймыз. Бірінші кезең бірінші курста – жалпы көркем мәдениет туралы мәдени, дүниетанымдық ұфым қалыптасады. Оқытудың мақсаты – көркем мәдениеттің мәдени, дүниетанымдық негізін игеруге бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау. Міндеттері: студенттердің жеке таңдауы бойынша кәсіби-көркем мәдениет қалыптастыру; оларды кәсіби-іс-әрекет негізінде ғылыми-зерттеу

жұмыстарына икемдеу. Бұл түсініктердің қалыптасуы студенттерге білімдік пәндердің ішіндегі «Мәдениеттану», «Философия» пәндерінің мазмұнын меңгеру барысында жүзеге асырылады.

Бірінші кезең 1-курстағы оқыту процесі көркем мәдениет дүниетанымын философиядан, көркем мәдениеттің бүгінгі қоғамдағы ролі мен орнын әлеуметтанудан, тұлғалық жеке көркем мәдениетін мәдениеттану саласында білім мәнін студенттің ұғынуына бағытталады.

Екінші кезең 2-курста жүзеге асады. Ондағы оқытуудың мақсаты – көркем мәдениетке дайындық теориясын тереңдете игеру кезеңі. Міндеттері: базалық пәндер «Педагогика» мен «Психология», «Өнер тарихы мен теориясы» саласында көркем мәдени білім мәнін ұғынуына бағытталады.

Үшінші кезең 3-курста кәсіптендіру пәндерінің таңдау компоненттерінде қарастырылған пәндердің негізінде жалғасын табады. Оқыту мақсаты: көркем мәдениет іс-әрекетінің технологиясын менгеру кезеңі. Міндеттері: практикалар негізінде педагогикалық, психологиялық, әдістемелік дайындықтарды өзара байланыстыру керек; әр студенттің санағына педагогикалық, дүниетанымдық, шығармашылық психологияны (көркем мәдени ойлауды, талант пен қабілет, интуиция мен сезіну, шабыт) сіңіру керек.

Төртінші кезең 4-курста аяқталады. Оқыту мақсаты көркем мәдениет негізінде дайындауды тереңдете кезеңі. Оқыту міндеттері: студенттерді инновациялық көркем мәдени шығармашылық ойлауға машиқтандыру; біртұтас педагогикалық процесті басқаруда студенттердің көркем мәдениеттің қалыптастыру; студенттердің тұлғалық диагностикасын жүзеге асыруда жалпы педагогикалық білім, іскерлік, дағдыны жетілдіру. Сондай-ақ, көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындауды ұйымдастыра алуын қамтамасыз ету мақсатында арнайы курстар мен семинарлар, көрмелер үйымдастырылады.

Ал мұғалімдік мамандықты таңдап, қазіргі кезде сол мамандық бойынша жұмыс жасап жатқан мамандарды көркем мәдениеттің мүмкіндіктерін пайдалана білуге біліктіліктілікті жетілдіру курсарындағы шаралар арқылы жүзеге асырылатын болса, сондай-ақ, бұл мәселе бойынша ата-аналарға міндетті түрде кеңестер берілуін қамтамасыз ету үшін мектептермен байланысты орнатып, қол жеткізуге болады.

Көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау тұжырымдамасын жүзеге асыру жолдары: көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындау үшін: базалық, кәсіптендіру пәндер циклындағы міндетті пәндердің мазмұнына толықтырулар енгізу; базалық пәндер циклы бойынша берілетін тандау компоненттерінің мазмұнына көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындаудың мазмұнын стандарттар мен типтік оку бағдарламаларына енгізу; «Көркем мәдениетті оқыту әдістемесі» атты арнайы курс бағдарламасын дайындау; «Бейнелеу өнері тарихы» атты оқулықты, «Өнер тарихы – көркем мәдениеттің негізі», «Қазақстан өнері тарихы», «Кәсіби практика» атты оку құралдарын, «Көркем мәдениет тарихы», «Көркем мәдениет жүйесіндегі бейнелеу өнерінің қалыптасуы» «История и теория изобразительного искусства» электронды оку құралдарын, «Көркем мәдениет тарихы» оку-әдістемелік кешендерін дайындау; көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындаудың моделін жасау; студенттер арасында көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындауда арналған зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру; көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындауда үйірме жұмыстарын ұйымдастыру керек.

Осы аталған шараларды жүзеге асырудың нәтижесінде көркем мәдениет негізінде болашақ бейнелеу өнері мұғалімдерін дайындауда білім берушілік, тәрбиелік мүмкіндіктерін пайдалану тиісті жолға қойылады деп ойлаймыз.

Іске асырудан күтілетін нәтижелер

Тұжырымдаманы іске асыруда төмендегі нәтижелер қамтамасыз етіледі: ҚР көркем мәдени білім беру жүйесін құру. Стандарт пен жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған ӨНЕР (отандық, шетел және заманауи мәдениет) оку бағдарламасын құрастыру; білім беру процесінің негізгі субъекттің ретінде бейнелеу өнері мамандарының статусын көтеру. Білім беруде отандық дәстүр мен жаңа әлемдік тәжірибелер негізінде бейнелеу өнері мазмұны мен құрылымын толықтыру; білім берудегі оку-әдістемелік, материалды-техникалық қамтамасыз етуді жақсарту; «Мәдени мұра», «Білім беру» бағдарламаларын жүзеге асыру және

біртұастығын жалғастыру; жаңа дәуірде білім беруде компетентті, жоғары білімді, бәсекеге тұра алатын шығармашыл, мәселелерді өздігімен шешуге қабілетті, оқу-тәрбие процесіндегі міндеттерді ғылыми тұрғыда шешетін педагог даярлау.

Қоғам талабы мен әлеуметтік сұранысты қанагаттандыратын бейнелеу өнері мамандарын даярлау тұжырымдамасын жүзеге асыру шаралары үйімдастыру жұмысындағы белгілі - бір жүйелікті, іскерлікті талап етеді. Осылай орай негізгі шаралардың бағдарын, элементтерін, олардың орындалу кезеңдерін белгілеп алу керек. Тұжырымдама туралы, жалпы жоғары мектептің мемлекеттік бағдарламасына, мемлекеттік қаулылар, үкімдер, бұйрықтар, стандарттар, нормативтерге сүйеніл, төмендегілерді атап етеміз: аталған тұжырымдама «Қазақстан - 2030» стратегиясы, «Білім» мемлекеттік бағдарламасына, «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту», «Этно-мәдени білім беру», «Тәлім-тәрбие» тұжырымдамалары «Қазақстан Республикасының Білім туралы» және «Қазақстан Республикасының Мәдениет туралы» стандарты, 050107 – бакалавриат – «Бейнелеу өнері және сыйзу» мамандығына арналған жоғары кәсіби білім беру стандарты негізінде жүзеге асыруға бағдарланған. Білім беру мен ғылым саласында қолдану салалары мен ауқымдары бойынша бейнелеу өнері мамандарын даярлау тұжырымдамасында ғылыми дәлелденген әдіснамалық негіздер, мақсаттар мен міндеттер, мемлекеттік бағдарламалар, технологиялар мен әдістемелер нақтыланды.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Назарбаев Н.Ә. «Мәдени мұра» - мемлекеттік соны стратегиялық ұстанымы. Ана тілі 15 ақпан 2007. – 4-5 б.
2. КР МЖМБС 3.08.252-2006. 050102 - Бейнелеу өнері және сыйзу мамандығы. – Алматы, 2006.
3. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім. КР МЖБС 2.3.4.01-2010. Астана 2010. 21 б.
4. Балтабаев М.Х., Болатбаев Қ.Қ., Айдарова З.Ш., Райымбергенова С.Ш., Самұратова Т.К. Өнер (отандық, шетел және заманауи мәдениет). Жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған типтік оку бағдарлама. – Астана, 2010. – 21 б.
5. Қоркем мәдениет тарихы Электронды окулық. – Ақтөбе: МПИ, 2007. – КР Әділет Министр. Куәлігі № 153 28 ақпан 2007.
6. Бейнелеу өнері тарихы. Окулық. – Астана: ЕҮУ, 2010. – 208 б.